

Magyarországi Református Egyház zsinati szabályrendelete az egységes lelkészképesítés rendjéről

PREAMBULUM

1. § (1) Az Egységes Lelkészképesítő Vizsga (ELV) a református lelkészi képesítés, ill. a református lelkészi oklevél megszerzéséhez elengedhetetlenül szükséges vizsga a Magyarországi Református Egyház rendjében, a Zsinat ZS.-159/2007. számú határozata és a Magyar Református Egyház 2009. május 22-én elfogadott közös alkotmány 22. § (1) és 31. § alapján.

(2) Az ELV célja: a lelkipásztori hivatás gyakorlásához szükséges teológiai, gyakorlati ismeretekről és kompetenciákról való számadás a lelkészképző intézeteket fenntartó egyházi testületek által elfogadott képzési és képesítési követelményrendszer értelmében. A vizsga során a jelölt számot ad elméleti és gyakorlati felkészültségéről, amely képessé teszi őt a teológiai tudomány önálló művelésére, és felkészít a magyar református egyház gyülekezeteiben és egyéb szolgálati területein végzendő lelkipásztori feladatok ellátására.

(3) ELV-re jelentkezhet az a lelkészjelölt, aki valamely a Magyarországi Református Egyház egyházkerületei által fenntartott, államilag akkreditált lelkészképző intézet, illetve hittudományi kar/egyetem/akadémia által kiadott egyetemi oklevéllel rendelkezik. Lelkészi oklevél hiányában is jelentkezhetnek azok, akik a Magyarországi Református Egyház valamelyik egyházkerületének illetékességébe tartoznak, és 2011. január 1-je után tettek záróvizsgát s kaptak ennek nyomán egyetemi diplomát. Jelentkezni lehet továbbá más, külföldön szerzett egyetemi oklevéllel, amelyet a jelölt az érvényes ekvivalencia szabályok alapján valamely magyarországi képzőhely által honosítottatott. Ezen jelentkezők esetében az ELB dönt a honosított diploma befogadásáról és a gyakorlati évre bocsátás feltételeiről. A fenti döntés előtt az érintett hallgatók a Magyarországi Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem végezhetnek.

(4) Az 1. § (3) bekezdésben meghatározott feltételek alól mentesül a Selye János Egyetem Református Teológia Karán diplomát szerzett, Magyarországon kirendelést kapott és itt legalább 3 éves szolgálattal rendelkező, egyházkerületi támogatással rendelkező jelentkező.¹

A jelentkezés további feltételeit a 3. § szabályozza.

(5) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság jár el a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. törvény 87. §-ában ráruházott jogkörben is, a lelkészi képesítés hatályban tartása, vagy a lelkészi képesítés visszaállításával kapcsolatos vélemény kiadása tárgyában. Ezen ügyekben jelen szabályrendelet 6. § szerint kell eljárni.

(6) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság (ELB) felállításáról a Magyarországi Református Egyház Zsinata dönt.

A VIZSGA SZERVEZÉSE

2. § (1) Az ELV évente kerül megrendezésre az ELB munkarendje szerint, előre kijelölt helyszínen, a Zsinati Székházban vagy valamely hittudományi kar vagy teológiai akadémia keretei között (felváltva, szeptemberben. Igény esetén az ELB évente két alkalommal hirdethet vizsgát).

¹ A (4) bekezdésben rögzített módosítás csak arra a jelentkezőre terjed ki, aki a Szabályrendelet hatályba lépése előtt (2011. január 1-je előtt) létesített a Magyarországi Református Egyházban egyházi jogviszonyt. [ld. 7. § (3)]

(2) Az ELB minden év április 30-ig közzéteszi a vizsgára jelentkezés határidejét és körülményeit, a vizsga helyszínét, a jelentkezés feltételeit, a szóbeli vizsgához szükséges aktualizált tematikus tételsort. Közzététel helye: a tagesyházak hivatalos közlönye és honlapja.

(3) A vizsgabizottság tagjaira az egyházkerületek elnökségei tesznek javaslatot minden év június 15-ig.

(4) Az ELB tagjai:

Allandó tagok:

- elnök, előadó, koordinátor.

További tagok:

- egyházkerületek püspökei, ill. főgondnokai (vagy helyetteseik);

- egyházkerületenként további egy-egy lelkési és világi képviselő az egyházkerületi elnökség javaslata alapján;

- a tanintézetek szakmailag illetékes teológiai tanárai: véglegesített és minősített oktatók (egyetemi, ill. főiskolai tanár vagy docens), az intézményi szenátus, ill. kari tanács delegálása és a fenntartó elnökségének megerősítése alapján;

- jegyző (oktatásszervezés terén tapasztalt teológiai oktató vagy tanintézeti titkár).

(5) A vizsga technikai lebonyolítását és az infrastrukturális feltételeket (termek, szállás és étkezés stb.) a vizsga helyszínéként kijelölt képzőhely biztosítja - amennyiben ez nem a Zsinati Székházban kerül megrendezésre. A vizsga helyszínéként kijelölt képzőhely Rektori/Dékáni Hivatala az adott év augusztus 15-ig írásban értesítést kap az egyházkerületek püspöki hivatalától/vagy a Zsinati Hivaltól a vizsgabizottság delegált tagjairól, a vizsgára jelentkezett jelöltek személyéről (értesítési címmel együtt).

A VIZSGÁRA JELENTKEZÉS

3. § (1) Az ELV-ra írásban kell jelentkezni a rendszeresített formanyomtatvány alapján, az ELB címére, minden év július 31-ig.

(2) A vizsgára jelentkezés feltétele:

1. Egyetemi (Mesteri) oklevél: teológus-lelkész MA;

2. Szolgálati igazolás segédlelkési/VI. éves gyakorlati szolgálatról területileg illetékes egyházmegye esperesi hivatalától;

3. Ajánlás a területileg illetékes egyházkerület tanácsától (vagy, ha van ilyen, lelkészválasztó tanácsadó testületétől);

5. Írásbeli vizsgaanyag benyújtása;

6. Nyilatkozat arról, hogy az írásbeli anyagot önállóan készítette, a forrásmunkák szakmai szempontok szerint történő felhasználása alapján;

7. Lelkipásztori napló.

(3) A jelölt az egyetemi diploma megszerzésétől számított 3 éven belül jelentkezhet lelkészképzés vizsgára. Indokolt esetben, egyházkerületi döntés alapján a vizsgára állás engedélyezése további 2 évvel meghosszabbítható.

(4) Az ELB elnöke írásban felkéri a szakmailag illetékes és a vizsgabizottságba delegált teológiai tanárt/tanárokat az írásbeli anyag véleményezésére. Ezzel egy időben a benyújtott írásbeli vizsgaanyag megküldésre kerül a felkért bírálók számára, legkésőbb az adott év augusztus 15-ig.

(5) A hiányzó dokumentumok pótlásának benyújtási határideje augusztus 20. - kivéve az 5. pont alatti írásbeli vizsgaanyagot, amely esetében nincs póthatáridő.

A VIZSGA

4. § (1) Az ELV értekezlettel kezdődik.

(1.1.) Az elnök bibliaolvasással és imádsággal nyitja meg az ülést. Az előadó jelentést tesz a vizsgára jelentkezésről, halasztási kérelmekről, vagy egyéb, a vizsgára állást akadályozó körülményről.

(1.2.) A felkért szakbírálok közlik a bírálat eredményét, és javaslatot tesznek az írásbeli anyag elfogadására.

(1.3.) A Bizottság továbbá összegzi a jelölt szolgálati helyéről, intézményéből érkező véleményeket lelkipásztori alkalmasságáról.

(1.4.) Az ELB dönt a jelöltek vizsgára bocsátásáról, majd ezt követően az elnök közli a jelöltekkel a bizottság döntését, a vizsga rendjét és beosztását, és az albizottságok összetételét.

(1.5.) A vizsgáról jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell a jelölt személyes adatain túl a beadott írásbeli anyag megnevezését, értékelését, a feltett kérdéseket és a vizsga összesített végeredményét.

(2) A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli anyag jeligével kerül beküldésre.

(2.1.) Előre kiadott perikópák alapján egy *úrnapi igehirdetés* benyújtása és a vizsgabizottság előtti bemutatása, illetve megvédése. Az igehirdetésekkel együtt az előkészítő anyag is benyújtandó a vizsga meghirdetésével egyidejűleg kiadott szempontrendszer szerint.

(2.2.) Választott textus alapján egy *kazuális igehirdetés* (keresztelési vagy esketési vagy temetési) benyújtása és a vizsgabizottság előtti bemutatása, illetve megvédése, a vizsga meghirdetésével egyidejűleg kiadott szempontrendszer szerint.

(2.3.) Egy több órát felölelő *iskolai vagy gyülekezeti hittanóraióraterv* írásbeli benyújtása, valamint megvédése, a vizsga meghirdetésével egyidejűleg kiadott szempontrendszer szerint.

(2.4.) *Szóbeli vizsga „egyház és társadalom”* témakör alapján. Célja: meggyőződni a jelölt elfogadható tájékozottságáról a legfontosabb kurrens társadalmi, közéleti, szociális és egyházi kérdésekben. A témakört/tételsort a Zsinat Teológiai és Tanulmányi Bizottsága állítja össze, a lelkészképző intézetek képviselőinek bevonásával minden év március 30-ig.

(3) Az ELB a vizsga után záró értekezletet tart, amelyen mérlegeli az albizottságok észrevételeit, jóváhagyja a szaktanárok értékelési javaslatát és megállapítja a vizsga eredményét.

(4) A vizsga értékelése:

- „igen” vagy „nem” értékelés;
- vagy: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

(5) Sikeresnek tekinthető a vizsga, amennyiben a jelölt a vizsga minden elemének eredményesen eleget tett. Sikertelen vizsga esetén a jelölt még egy alkalommal, leghamarabb 1 év, de max. 3 éven belül jelentkezhet újabb vizsgára. Ismételt vizsga esetén a jelentkező újabb szolgálati igazolást és/vagy ajánlást köteles benyújtani. Ha a jelölt 2 tárgyban elégtelen eredményt ért el, a teljes vizsga megismétlésére köteles.

(6) A területileg illetékes egyházkerület ajánlásának hiányában a teljes vizsgaanyag újbóli elkészítésre és benyújtásra kerül egy következő jelentkezés során.

AZ OKLEVÉL

5. § (1) Sikeres lelkészképesítő vizsga esetén az ELB „Református lelkipásztori oklevelet” állít ki, amelyen szerepel a jelölt neve, születési éve, vizsga eredménye, az országos egyház képviselőjére jogosult püspök-elnök/zsinati elnök és az ELB elnökének aláírása, valamint a Magyarországi Református Egyház Egységes Lelkészképesítő Bizottsága bélyegzője. Az oklevél minta a jelen szabályozás mellékletét képezi.

(2) Az oklevél átadására a jelöltet küldő egyházkerület közgyűlésén, ünnepi istentisztelet keretében kerül sor.

(3) Az oklevél birtokában a jelölt református lelkészi jogviszonyban alkalmazásra kerülhet a Magyar Református Egyház valamely gyülekezetében vagy intézményében. Az alkalmazás, illetve szolgálati jogviszony megkötésének további feltételeit az egyes részegyházak és egyházkerületek saját hatáskörben és szabályrendeletek, törvények alapján szabályozzák.

LELKESZI KÉPESÍTÉS HATÁLYBAN TARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

6. § (1) A lelkészi képesítés hatályban tartásával és visszaállításával kapcsolatos ügyekben mindazon iratok másolatát be kell csatolni, amelyek a hatályban tartási kérelemhez szükségesek.

(2) A kérelmet határidő nélkül be lehet nyújtani, de a Bizottság csak a meghirdetett vizsgaidőpont előtt legalább 30 nappal korábban szabályszerűen beérkezett kérelmet tárgyalja.

(3) A lelkészi képesítés hatályban tartásával, vagy visszaállításával kapcsolatos eljárás keretében történt egyházmegyei, egyházkerületi megkeresésre az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a korábban lelkészi képesítéssel rendelkezőt elbeszélgetésre hívja be.

(4) Az elbeszélgetés célja, hogy Vizsgabizottság megismerje a megjelent életkörülményeit, egyházzal való kapcsolatát, és megvizsgálja, hogy magatartása, életvezetése, ismeretei alkalmassá teszik-e őt a lelkészi képesítés hatályban tartására, vagy ennek visszaállítására – figyelembe véve azt, hogy szolgálati lehetőség esetén ennek ellátására képes és alkalmas lenne-e.

(5) Az elbeszélgetést és az egyházmegyétől/egyházkerülettől érkezett iratok áttanulmányozását követően a Vizsgabizottság az alábbi javaslatokat teheti:

a) Javasolja a lelkészi képesítés hatályban tartását vagy visszaállítását- amennyiben azt állapítja meg, hogy a megjelent kapcsolata mindvégig aktív maradt az egyházzal, nem egyházi hivatása gyakorlása során is az egyház érdekeit szolgálta, magát a teológiai tudományokban képezte, rendszeresen látott el egyházi szolgálatokat, így alkalmas arra, hogy a Magyarországi Református Egyházban lelkészi szolgálatot végezzen.

b) Az Egységes lelkészképesítő, vagy különbözeti-honosító vizsga egészének vagy meghatározott részének letételére kötelezi a jelentkezőt, ha a lelkészi szolgálatok végzése óta eltelt idő, az aktív egyházi kapcsolat hiánya ezt szükségessé teszi.

c) Nem javasolja a lelkészi képesítés hatályban tartását, ha

- a kérelmezőnél olyan fegyelmi, magatartási, életvezetési, vagy mentális problémákat észlel, amely a hatályban tartást kérelmezőt alkalmatlanná teszi a lelkészi szolgálatra, vagy

- a részére az előírt vizsgát 2 év éven belül nem teljesíti.

(6) A Bizottság határozatban foglalt indokolt véleményéről az egyházmegyei, egyházkerületi elnökséget értesíti.

VEGYES RENDELKEZÉS

7. § (1) A vizsga költségeit az egyházkerületek vállalják részarányosan.

(2) A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Szabályzat 2014. december 1-jén lép hatályba.

(3) Az 1. § (4) bekezdésben rögzített módosítás csak arra a jelentkezőre terjed ki, aki a Szabályrendelet hatályba lépése előtt (2011. január 1-je előtt) létesített a Magyarországi Református Egyházban egyházi jogviszonyt.

TARTALOMJEGYZÉK

Magyarországi Református Egyház zsinati szabályrendelete	1
az egységes lelkészképesítés rendjéről	1
PREAMBULUM	1
A VIZSGA SZERVEZÉSE	1
A VIZSGÁRA JELENTKEZÉS	2
A VIZSGA	2
AZ OKLEVÉL	3
LELKÉSZI KÉPESÍTÉS HATÁLYBAN TARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS	4
VEGYES RENDELKEZÉS	4